

Notitie: Update UBO-register

Naar aanleiding van de contourenbrief over het UBO-register (2016-0000010759) is FBned opnieuw het gesprek aangegaan met het Ministerie van Financiën. Ook onderhouden we goede contacten met politieke partijen, onze internationale zusterverenigingen en andere organisaties die belanghebbenden zijn bij dit dossier.

Naar aanleiding van de bovengenoemde contourenbrief zijn er vanuit de Tweede Kamer vragen gesteld aan de Minister van Financiën. In deze notitie geven wij een inhoudelijke reactie op zijn antwoorden op deze Kamervragen (2016D10588).

Onze positie

Er is bezorgdheid over de invulling van het UBO-register. Wij begrijpen de reacties die wij ontvangen hebben en delen de angsten voor ongewenste privacy- en veiligheidsrisico's.

Graag benadrukken wij dat het doel van het UBO-register, het tegengaan van witwaspraktijken, fraude en terrorismefinanciering, een te steunen doel is. Wij willen ook dat het UBO-register een adequaat middel is, maar zonder dat er sprake is van onwenselijke en onbedoelde gevolgen voor de familiebedrijven, en de families achter de familiebedrijven. Gezien het maatschappelijke en economische belang van familiebedrijven voor Nederland is dit voor ons land ook niet goed. De voorgenomen keuze voor een geheel openbaar register, weliswaar met beperkte maar alsnog zeer privacygevoelige informatie, is in onze ogen onbegrijpelijk en onaanvaardbaar.

Openbaar register

Nederland zou, als koploper op het gebied van de bescherming van de privacy, ook hier de rechten van het individu zoveel mogelijk moeten beschermen. De minister erkent in de contourenbrief dat zowel een openbaar als een besloten register geschikt is voor het beoogde doel. Het is dan hoogst opmerkelijk dat verderop in de brief de keuze voor een openbaar register verklaard wordt door *'uitgebreide gedachtevorming van het afwegen van de privacy en persoonlijke levenssfeer van UBO's tegen het beoogde doel van de richtlijn'*. De conclusie van de afweging is moeilijk te begrijpen omdat de gedachtevorming niet nader wordt toegelicht en beide registers geschikt zijn volgens de minister. Waarom verliest het recht op privacy het van de vermeende noodzaak tot een openbaar register? De enige reden die overeind blijft om het register openbaar te maken is de aanname dat een besloten register aanzienlijk meer administratieve lasten met zich mee zou brengen. Echter, de omvang van deze lasten is nog onbekend en mogen administratieve lasten zwaarder wegen dan een grondrecht? Voordat een afgewogen keuze kan worden gemaakt, zouden de omvang van de lasten en de mate waarop inbreuk wordt gemaakt op de privacy moeten worden onderzocht. Overhaaste beslissingen moeten worden voorkomen. Een openbaar register is voor ondernemende families zeer onwenselijk en schadelijk. Wij roepen de minister op om onderzoek te (laten) doen naar de mate van privacy-inbreuk en de omvang van de lasten van een besloten UBO-register. De privacybelangen die met een UBO-register gemoed zijn verdienen een nadere afweging en toelichting.

Privacy gerelateerde aspecten

Dat het zoeken op natuurlijke personen niet mogelijk zal zijn, komt de privacy-bescherming ten goede, dit is een terechte beperking. Ook zijn wij er tevreden mee dat de aard en omvang van het door de UBO gehouden economisch belang vermeld zal worden als soort belang en als percentage. De vier privacy-waarborgen in dit verband zijn een stap in de goede richting, maar gaan nog niet ver genoeg om de zorgen en onvrede van de ondernemende families van Nederland weg te nemen. De

vier privacy-waarborgen bieden naar ons idee, in de praktijk, nog veel te weinig bescherming. Ten eerste, de registratie bij raadpleging van het register is een registratie van het gebruikersaccount, dat in een groot aantal gevallen niet is gebonden aan een persoon maar aan een organisatie. Ten tweede, de vergoeding voor toegang tot het register die betaald moet worden, mag volgens de richtlijn niet meer zijn dan een administratieve vergoeding en zal daarmee nauwelijks een drempel zijn. Ten derde, de beperkte set gegevens die in het publieke register wordt vrijgegeven, is over het algemeen voldoende om de UBO nauwkeurig te identificeren. Ten vierde, de enige reële waarborg is de mogelijkheid om in zeer uitzonderlijke en moeilijk op voorhand bewijsbare gevallen bepaalde UBO-informatie af te schermen.

Afscherming gegevens bij bepaalde risico's

Bij een risico op fraude, ontvoering, chantage, geweld of intimidatie kan bij de Kamer van Koophandel (KvK) een verzoek worden ingediend om de betrokken UBO-informatie af te schermen. Indien het verzoek wordt afgewezen bestaat de mogelijkheid tot het maken van opschortend bezwaar en beroep. Wij hebben grote zorgen over de uitvoerbaarheid van de bezwaar- en beroepsmogelijkheden. Hoe kan een UBO het risico op één van bovenstaande misdrijven op voorhand aantonen en hoe kan de KvK dit toetsen? Moeten er dreigbrieven overlegd worden? Moeten er politiemeldingen overlegd worden?

Op de basisscholen leren wij de kinderen om geen foto's van papa's nieuwe auto te laten zien op social media om diefstal en inbraak te voorkomen, maar de overheid gaat vervolgens wel een 'mega quote 500 lijst' publiceren met meer privacy gevoelige gegevens. Dit vinden wij onbegrijpelijk. Om tienduizenden bezwaren, risico's op heel ingrijpende gebeurtenissen en hoge administratieve lasten, voor zowel de overheid als de burgers, te voorkomen, pleiten wij nogmaals voor een besloten register en duidelijke kaders van risicobepaling.

Entiteiten

Een precieze opsomming van relevante entiteiten wordt opgenomen in de wet- en regelgeving voor het UBO-register. Anders dan de Minister zijn wij van mening dat een Stichting Administratiekantoor behandeld moet worden conform de mogelijkheden die de richtlijn biedt voor 'trusts en soortgelijke juridische constructies'. Dit aparte regime voor trusts en soortgelijke juridische constructies is de reden dat er in het Verenigd Koninkrijk veel acceptatie van dit register is. Dit neemt de minister ten onrechte niet mee in zijn vergelijkingen met het Verenigd Koninkrijk. In het geval dat een Stichting Administratiekantoor de aandelen beheert zijn de bestuurders geregistreerd in het openbare Handelsregister. Bestuurders van een Stichting Administratiekantoor hebben de zeggenschap en kwalificeren daarmee naar onze mening als de UBO van een onderneming.

Vervolg

FBNed blijft met het Ministerie van Financiën in gesprek en wij zijn het Ministerie erkentelijk dat zij FBNed ziet als partij die de belangen van familiebedrijven vertegenwoordigt.